

TIDEVARVET
N:r 40: 1929

Veckans största händelse är säkert arbetsfredsdelegationens rapport. Den kommenteras i artikeln: **Konsten att vara som folk.**

Folkförbundsförsamlingen har avslutats. Dess eftermäle läses i artikeln **Ridåfall i Genève.**

Tre böcker: **Remarques På västfronten** intet nytt, **Sheriffs Resans slut** och **Ludwigs Juli 1914** ha lämnat stoff till artikeln **Tystnaden som brutits.**

Artikeln **Stockholm och torpartösen** slutade med en fråga. Vi ämna i ett följande nummer fortsätta med ett försök till svar.

RYGGSKOTT

Den bästa och snabbaste hjälpen vid alla slags akuta smärtor är

NEVROSINE

(Antipyreticum och analgetikum.)
Pritt från acetalsalicylsyra.

Smärtstillande och febernedsättande tabletter. Verksamt medel vid alla reumatiska värk, Gikt, Ischias, Neuralgier, Nervsmärtor och visserligen febrar (influenza, Hafsfluss och dylika s. k. förkylningsjukdomar).

Säljes endast å apotek.
Förpackningar å 50 öre och kr. 1.50.

Pålsfärgeriet

Södermannagatan 54, 1 tr., Stockholm

Färga Edra gamla påsar och garnityr, de bliva som nya.

OBS! Åkta färg. Reparationer billigt.

Order från landsorten esp. mot postlöskott

Telefon SÖ. 10432

Gör ett besök i

Söders populäraste bageri

BAGARSTUGAN

Bellmansgatan 6 Hornsgatan 37

Intet skänker den arbetande kvinnan i högre grad rekreation efter dagens möd än ett besök på en god teater. Skådebanan anordnar för medlemmar av sin publikorganisation, som är öppen för alla, föreställningar å de ledande teaternas i Stockholm. Biljettprierna till dessa belöpa sig till omkring hälften av teaternas ordinarie priser.

Begär närmare upplysningar å Skådebanans expedition, Vasagatan 38, Tel. N. 77 34.

Ridåfall i Genève

FRAMSTEG OCH BAKSLAG

Folkförbundets tionde församlingsmöte har nu upplösts. Efter som vi följt det så pass grundligt, vilja vi också meddela de sista nyheterna därifrån. Rörande avrustningen är intet mera att tillägga utom att den allmänna avrustningskonferensen åter uppskjutits på ett år. Det är vad som brukar ske så här års, men det är lika tråkigt för det.

För närvarande anges 1931 som året då den stora händelsen skall ske. Men det är inte underligt att man drar sig. När det varit så svårt, ja omöjligt att åstadkomma enhet i det förberedande arbetet som blott är teoretiskt och där det bara gäller att finna en teknisk formel för avrustningarna, hur svårt skall det inte bli att sedan bestämma graden av en blivande nedrustning? Om delegaterna komma dit beslutna att till det yttersta försvara sin värnpliktsarmé, sina flyg, sina bomber, sin flotta, mot attacker i form av nedrustning, då blir det nog kaotiskt. Men denna fruktan för konferensens förlopp, kan dock icke i evighet fördröja dess sammankallande, ty folken ha rätt att fördrå den. Det är en hederssak

Av de förslag vi i tidigare artiklar omnämnt, ha två överlämnats till särskilda kommittéer emedan de icke voro mogna till lösning vid denna Församling. Så har det gått med den engelska delegationens vittgående och betydelsefulla förslag att Kelloggspakten och Förbundspakten skulle samarbetas så att Förbundspakten kom i enhörjighet med Kelloggspakten. Vidare med förslaget om finansiell hjälp till angräpnade eller hotade stater. Dessa två uppslag komma säkerligen igen till behandling nästa år och äro alltså icke nedgjorda.

De engelska förslagen om tullfred och internationell behandling av kolproblemet äro också uppslag upptagna till vidare behandling. Det är mycket intressant att läsa hur man förbereder en lösning av kolproblemet efter internationella linjer. Även om man inte personligen är intresserad av kol, så är ju detta ett exempel på ett alldeles nytt sätt att överblicka och organisera en av jordens viktigaste naturtillgångar. Internationella arbetsvården har nu fått i uppdrag att behandla det på sitt möte i maj. Man skall

undersöka problemet i fråga om löner, arbetsförhållanden, produktion och konsumtion. En särskild teknisk konferens skall upprätta en tablå över världstillgångar och förbrukning. Sedan skall en konferens inkallas, och man skall försöka komma till en internationell överenskommelse, en utjämning av arbetsförhållandena, en kolfred.

Hur har man förut gjort? Varje land har skött sin kolfråga isolerat. Man har sökt öka sin produktion, underbjuda konkurrenter, ta marknader från varann. Som försvar har en hotad kolindustri, ex i England förbjudt import av kol, uppehållit ett högt pris på inhemskt kol på att kunna sälja utlandet till konkurrenskraftiga priser. Där det varit krig och anarki med kraftförbrukning och förluster, vill man nu få anpassning efter konsumtionen, samarbete och rationalisering.

Nationernas förbund skall vidare sända en rundfråga till sina regeringar om de ha lust att vara med om en tullkonferens nästa år med syfte att åstadkomma en tullfred på två eller tre år. Under (Forts. å sid. 4.)

September

Det är oktober och det regnar. Farväl då, klara september, sköna september och tack. Milt förmedlade du övergången från lantlivet och sommaren till vinterlivet i staden genom att göra stadslandskapet färgrikt, lysande och skönt. En stad är som en människa, strålar upp mot ett ljus och blir racker, grånar och drar ihop sig, då den möter en mulen min. Men du hade inte så många mulna miner, september.

Efter nära ett års bortovaro från Stockholm var jag mogen att turistvandra där med min granne från nästa bus om morgnarna. Vi funno att det var det enda sättet att komma från stan med någon trevnad. Ska man gå målmedvetet på dessa gator, då bli de enervande, fulla av faror, alldeles som det säges på protestmötena. Men ligger man bort all välan, alla funderingar på att komma till arbetsplatsen i tid, till station eller till ett avtalat möte, då kan man njuta av stadsrörligheten som av ett skådespel, glädjas åt busarnas svikt, deras eleganta kurvor och deras röda färg, i stället för att rädas för deras tunga hjul. Man kan betrakta den blå lastbilben med sina röda tunnor och chaufförernas bruna tröja i solskenet, i stället för att harnas över att han tydligen vill köra ihjäl en på en så solig morgon, och när man intet ord gjort. Grönsaksakirran upphör då att vara ett trafik hinder och föremål för svordomar, den är ett stilleben med sina tonarter, likar och svamp.

Staden mellan broarna må ha sina fel, men är man ute för att glädjas åt det höstligt pittoreska, då bör man hålla sig där. Elin Hök skrev i Majestätets grannar om dem som bo i dess gränder, om dem turisterna icke själva kan leta upp. Vi andra få njösa oss med att titta på sjöarna vid kajerna, medan de invånare grönsaksakirarna från Mälardalarna om morgnarna, att betrakta de nobla, allt besegrade styrmännen på dessa båtar och uppköperkorna från hotell och torg, som äro på sin plats när landgångarna läggas ut. Vi få njösa oss med att se på torpkrakten och torglivet här nere, vi kunna inte ens som köpare tråda i kontakt med försäljarna, ty alla dessa dagliga plommon, röda tomat, all denna friska, färska, dammfria, utomade härlighet är så här dags bara till för återförsäljarkorna.

Titta då inte på det, om det är för svårt, titta hellre på de damer som här betviva grosshand. Mälartorget och Munkbron öra mera givande för kvininstudier än N. K. skulle vi tro. Vill man se den lyckliga kvinnan, den i sin världligt vilande, den som manövrerar tillvaron, den följaktligen, som är stillgast och intressantast, bör man gå hit. När jag ser den här gummans vita halske, blå tröja, grå kjol och hemmavävd, randiga förkläde, skulle jag också vilja säga den bäst klädda kvinnan, ty hon är klädd som det passar hennes kropp, hennes ansikte, ålder och arbete. Och hur ofta ser man en dam på Strandvägen som är det?

Torghandlerskan är aldrig mera suverän än i september. Hon fryser ej ännu och är ej röd om näsan. Hon är som en gudinna bland höstens överflöd. Stolt och fyllig, myndig och munster ordnar hon med styrmän, sjöare, försäljare, kunder. På kaféerna i trakten är det hon som väkriverar och bjuder. Hon drar till sig enligt mötningens lag små undergivna män som ta emot. Och här ligger det tragiska draget i hennes liv, tänker åskådaren. Ty om det också skulle vara bekämt att ha dem omkring sig, vånande på tillfälle till en handräckning, en kopp kaffe, en liten förtjänst, om det också är trevligt att ryta åt dem och förlåta dem och benåda dem, så är det väl ändå inte egentligen vad en torgrötning innerst vill. Ty hon vill vara medregent och maka åt en konung.

Divines.

Konsten att vara som folk

ARBETSFREDSDELEGATIONENS RAPPORT

Om konsten att vara som folk mot varann handlar egentligen det uttalande som nu publicerats av arbetsfredsdelegationen på uppdrag av arbetsfredskonferensen av 1928. Överallt i världen stavar man på samma låxa. Förhållandena ha skridit så mycket att gamla vanor och metoder icke duga längre. Det är som man stode vid början av samlivsproblem, sedan nu människan existerat i en million år. Modern får lära på nytt hur småbarn skola skötas, läraren hur barnen, mannen hur hustrun, staten hur grannstaten, kamraterna hur varandra. Det är då rätt och riktigt att arbetare- och arbetsgivarerepresentanter samarbeta med sociala experter för att sätta upp en kodex för samarbetet och samlivet inom industrien.

Det hade säkerligen varit möjligt att lägga upp ett mycket radikalt förslag på detta. Men då hade icke både arbetsgivarnas och arbetarnas ledning kunnat sätta sina sigill under. Då hade kanske samma spricka uppstått som när engelska Mondkonferensen lade upp sitt förslag. Det var mycket bra, men större delen av

arbetsgivarna vägrade i vändningen.

Arbetsfredsdelegationen har måst utgå från den nuvarande produktionsordningen och ta det nuvarande samhället såsom givet. Den medger — här ser man ju hur vederbörande måst rädda sina skinn, att under den nuvarande ordningen intressetsatser mellan arbetare och arbetsgivare måste finnas och utlösa sig i konflikter. Delegationen ingår alltså icke på några förslag hur sådana konflikter skola lagstiftningsvägen förhindras eller behandlas. De ägnar sig uteslutande åt att ge riktlinjer på det mänskliga, psykologiska, sociala området. Den vill komma fram till problemets lösning på en kringgående väg. Genom att göra arbetets vardag draglig, vill man minska spänningen och avlägsna alla onödiga konfliktkällan.

Såvida man icke önskar att förhållandena må tillspejsa sig till oildlighet och såvida man icke är bränslsamlare åt en våldsam, blodig revolution med syfte att bringa endera parten till underkastelse, måste man gilla detta. Man kan göra detta så mycket

mer, om man har den övertygelsen att revolutioner kunna ske på många sätt och smyga sig på folk utan barrikader, skottlossning och besattning av Riksbanken. Här ligger bestämt mera revolution i dessa förslag än under tecknarna under nedskrivandet haft närvarande för sig.

Det kan bidra till att göra mycket möjligt på arbetsplatsen som hittills varit rakt omöjligt. Det betyder accepterat från båda sidor av tesen om gemensamma intressen, accepterat av samarbetets lag.

En sak skulle vi vilja framhålla, medan vi äro inne på det översiktliga bedömandet av detta förslag. Det är att kvinnorna icke behandlats som några särskilda underdjur i någon särskild avdelning. Vad som sagts här om arbetare och arbetsgivare gäller antingen parterna äro män eller kvinnor.

Två linjer måste man gå fram på, då det gäller att åstadkomma arbetsfred genom drägliga relationer mellan arbetare och arbetsgivare. Det ena är kunskap om arbetet och företaget, det andra forts. å sid. 4.

konsum föreningen för lägre levnadskostnader

TIDEVARVET

Utkommer varje helgfri lördag.
Slussplan 1-5, 2 tr., Stockholm.

UTGIVARE:

Ada Nilson.

REDAKTIONSKOMITEE

Elin Wälgren.

Eliabeth Tamm.

Honorin Hermelin.

REDAKTIONSEKRETERARE:

Carin Hermelin.

Mottagningstid 10-12.

Telefon Norr 4842

EXPEDITION:

Telefon Norr 28243.

Korterrtid kl. 10-12 f. m., 1-4 e. m.

Postgöro 1544

PRENUMERATIONSPRIS:

För hello kl. 6-10, halvkr. 1,50.

kvartal kr. 2.- Lösnummer 15 öre.

ANNONSPRIS:

1 text 20 öre

per millimeter.

Textsida eller särskilt begärd plats 25 öre

FINFINA

Hönsgårdsägg

inkomma dagligen

Ph. Engfeldts smöraffär

2 Östermalmsgöro 2

Tel. 7038

Norr 80663

Olga Eim Dahl

Modemagasin

Kungsgatan 53. Tel. 10851

STOCKHOLM.

ADVOKATER

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå

Inneh. Eva Andén.

Ledam. av Sveriges Advokatsamfund.

Herikulesgata 14. Tel. 7575-7576.

f.d. La Västergatan.

STOCKHOLM.

SPECIALITET. Familje- och arvskaver.

Boutredningar och testamenten.

förvaltningsuppdrag.

Även skriftliga förfrågningar.

Advokat Cyril Holm

Led. av Sveriges Advokatsamfund

Birger Jarlsгатan 39, Stockholm

Tel. Norr 523

Advokat Hugo Lindberg

Ledam. av Sveriges Advokatsamfund.

Kungsgatan 6 · Stockholm

Tel. 147 99 2424

Mathilda Staël von

Holstein

Ledam. av Sveriges Advokatsamfund.

Malmörögatan 3, Stockholm

Telefon 258, 259

Familjerät., Hyresrättern., Testa-

menten., Bouppetäckningar, Förfråg-

ningar från landsorten bevaras om-

bände.

Westerstahl, O.

& Branting-W., Sonja.

Led. av Sveriges Advokatsamfund

Vasagatan 4 Tel. 11218

TANDLÄKARE

Tandläkare

Inga Forsberg

Medl. av Sjöms Tandläkareförening

Folkungsgatan 50 str. (Götgatspalatset)

Mottagningstid: Vardagar 10-12 f.m.

och 7-8 e.m. Annan tid enl. överens-

kommelse per tel. S. 1324.

Tandläkare

Konrad Granér

(Medl. av Sjöms Tandläkareförening.)

S:t Eriksgatan 40 III, bis.

Mottagning efter överenskommelse

per tel. Kumph. 341 97.

Tandläkare

Emil Hjerstedt

Sjbyllegat. 23, str. (vid Östermalmsgöro)

Mottagning efter överenskommelse

per tel. O. 91 91.

Tandläkare

Sven Wahström

Ringvägen 14, 9 tr.

(andra huset från Högsgatan)

Medl. av Sjöms Tandläkareförening.

Mottagning efter överenskommelse

per tel. Sö. 33505 förel. 2

Tandläkare

Harry Weinberg

Drottninggatan 71 A. II tr.

Mottagning: Månd, Onsd, Fred, Lörd,

11-1. Tisd, Torso, 4-7. Tel. N,

7551.

Tandläkare

Gunnar Wikström

Medl. av Sjöms Tandläkareförening

Odengatan 90. tel. 84070. Vardagar,

10-1, 5-7.30, Lördagar 10-1, sönd,

12.30-1.30. Kostnadsfri rådföring.

Strid om
fredsbyrå

En informationsbyrå i fredsfrågor har nyligen startats i Stockholm med kapten Carl Brunskog som ledare. Den säges vara den enda i världen i sitt slag och inom folkförbundskretsar i Genève är man mycket intresserad för densamma.

Ett av dess särdrag är att militär sakkunskap värdesätter och bearbetar de införopande underrättelserna från den front där kampen om kriget pågår. Den sakkunskapen har icke förut varit tillgänglig för fredsarbetet, det är ett tidens tecken, att den börjar bli det nu. Militären som blivit aktiv pacifist försöker få in sakkunskapen i sin metod i en strid som, det skall villigt erkännas, är ledd av känsla och passion på båda hållen.

En del av byråns arbete består i att hålla reda på vad som sker och vad som sägs i kampen mot kriget. Resultatet av detta översiktarbete skall ställas till pressens förfogande. En provsändning har i dagarna utsänts. Dess första serie är ägnad det officiella fredsarbetet. Den redogör för arbetet att sammanjämka Kelloggspakten med Folkförbundspakten, för de engelsk-amerikanska flottunderhandlingarna, för den internationella banken o. s. v. Den andra serien upptar notiser från kampen för eller mot fred i dess individuella former. Man får veta att en stark rörelse mot krigstjänst finnes på nya Zeeland, att en privat och lokalt begränsad folkomröstning i ett franskt distrikt uttalat sig för avrustning, att professor Einstein uttalat sig för kristjänstvägran, och att det även finns en opinion som gillar Danmark på dess väg mot avrustning. Man får en redogörelse för de högerradikala våldsorganisationerna i Tyskland och för skandalen omkring den amerikanske rustningsagenten Shaerer.

Detta material har blivit föremål för kritik inom pressen, såsom varande alltför ensidigt. Ehuru tre fjärdedelar av materialet är ägnat åt strävande för fred genom internationell överenskommelse, tal man icke de små notiser om individuell och folklig kristjänstvägran. Varför? Dessa notiser borde snarast lagras, emedan de visa att denna rörelse icke är isolerad utan slår upp överallt ur enahanda förutsättning och enahanda revolt mot kriget. Sverige, som också hyser denna rörelse, är alltså icke sämre ställt än andra länder.

Kapten Brunskog har meddelat pressen att byrån kommer att låta olika meningssriktningar framträda. Därför vill han meddela även vad som göres emot så omtvistade rörelser som den för isolerad avrustning och kristjänstvägran. Det är både riktigt och nödvändigt att byrån vill vara all-

sidig och politiskt. Det är ett högt ideal som vi andra icke nå i fredsfrågan, varken Aftonbladet eller Tidevarvet. Men hur skall det rent praktiskt gå till att redogöra för rörelserna mot krigstjänstvägran och avrustning? Då får byrån i sina meddelanden reflektera hela den borgerliga världspressen dag från dag. Redogöra för alla officiella och icke officiella mått och steg för undertryckande av kristjänstvägrarrörelsen. Vill pressen ha det?

Vill den ha kristjänstvägrarrörelsens bittra och upphöjda martyrhistoria med förföljelse, fängelse och tortyr? Knappt.

Tidningar äro icke opartiska nyhetsförmedlare, det vet hela världen. De välja, bortvälja, lägga till-rätta och ge den bild av världshändelserna som de finna lämplig för sina läsare. Men detta väljande och bortväljande sker på få, ytterst lätt riktade, undantag när icke i pacifistiskt syfte. Det vore då helt naturligt om en sådan informationsbyrå som den nu startade frestades att komplettera ett nyhetsmaterial av överväldigande ensidigt art med redogörelser för de folkförelser som icke nå upp till publicitetens yta. I så fall komme tidningarna eget innehåll att negativt bestämma byråns meddelanden.

Men hur naturlig en sådan inställning vore, får byrån tydligen vara på sin vakt emot densamma. Mottagandet vid starten har visat att man på sina håll söker sak med byrån. Detta är en mening till dem som vilja dra nytta av dess informationer att dess mera stödda den. Mätte nu icke också det anföras som en komprometterande omständighet. Det är väl bäst att vi för vår del säga ifrån att Tidevarvet bor i andra ändan av stan och endast är en abonnent bland andra abonnenter på byråns meddelanden.

Klockerbolagets
(F. d. J. F. Wissnells - Etabl. 1818)
L I K K I S T F A B R I K O C H
B E G R A V N I N G S B Y R Å
Skepparegatan 39, Stockholm.
Tel. 734 36, N. 60 89

Filialer: S:t Paulsgatan 15. Telefon Sö. 30 87.
Agnegat 16. Tel. K. 335 28
Verkst. dir. J. Olof Lindberg
Föreståndaren: Tel. O. 65 98

Jämfrö våra varor och priser med andra inom branschen!

Mötesplatsen

Göteborgsavdelningen av
F. K. R.

hade den 25 september sitt första sammanträde för hösten. Därvid hade man som diskussionsämne tagit upp frågan: »Kriget och den enskilda». Inledaren fil. mag. Nanny Rydberg framhöll, att genom den nya krigföringen kriget i våra dagar tränger sig på den enskilda individen och därför i hög grad blivit ett individens problem. Därefter gavs en kortfattad redogörelse för de moderna krigföringsmetoderna, speciellt gasvapnet, samt de skyddsmedel, som så till ett lands förfogande. Föredraget belystes av en rad citat från de mest diametralt motsatta läger, avseende att belysa den nya krigföringens värde och effektivitet som stridsmedel. I den efterföljande synnerligen livliga debatten uppehöll man sig dels vid de åtgärder, som från N. F. s sida kunna vidtagas för att hindra och undanröja konfliktanledningar, såsom arbetet för minoritets- och befolkningsfrågans lösande, samarbete på det ekonomiska området m. fl., dels vad som från den enskilda människans sida kan göras i kampen mot kriget. I detta sammanhang påpekades nödvändigheten av en kvinnornas aktion i syfte att sprida kännedom om det moderna krigets innebörd för att på så sätt få till stånd en målmedveten kvinnopinion mot kriget. Även kristjänstvägrarrörelsens betydelse som opinionsbildande faktor berördes. Man beslöt att till något efterföljande sammanträde kalla sekreteraren i Kristjänstvägranens förening för att redogöra för denna rörelses mål och medel.

sidig och politiskt. Det är ett högt ideal som vi andra icke nå i fredsfrågan, varken Aftonbladet eller Tidevarvet. Men hur skall det rent praktiskt gå till att redogöra för rörelserna mot krigstjänstvägran och avrustning? Då får byrån i sina meddelanden reflektera hela den borgerliga världspressen dag från dag. Redogöra för alla officiella och icke officiella mått och steg för undertryckande av kristjänstvägrarrörelsen. Vill pressen ha det? Vill den ha kristjänstvägrarrörelsens bittra och upphöjda martyrhistoria med förföljelse, fängelse och tortyr? Knappt.

Tidningar äro icke opartiska nyhetsförmedlare, det vet hela världen. De välja, bortvälja, lägga till-rätta och ge den bild av världshändelserna som de finna lämplig för sina läsare. Men detta väljande och bortväljande sker på få, ytterst lätt riktade, undantag när icke i pacifistiskt syfte. Det vore då helt naturligt om en sådan informationsbyrå som den nu startade frestades att komplettera ett nyhetsmaterial av överväldigande ensidigt art med redogörelser för de folkförelser som icke nå upp till publicitetens yta. I så fall komme tidningarna eget innehåll att negativt bestämma byråns meddelanden.

Men hur naturlig en sådan inställning vore, får byrån tydligen vara på sin vakt emot densamma. Mottagandet vid starten har visat att man på sina håll söker sak med byrån. Detta är en mening till dem som vilja dra nytta av dess informationer att dess mera stödda den. Mätte nu icke också det anföras som en komprometterande omständighet. Det är väl bäst att vi för vår del säga ifrån att Tidevarvet bor i andra ändan av stan och endast är en abonnent bland andra abonnenter på byråns meddelanden.

Klockerbolagets
(F. d. J. F. Wissnells - Etabl. 1818)
L I K K I S T F A B R I K O C H
B E G R A V N I N G S B Y R Å
Skepparegatan 39, Stockholm.
Tel. 734 36, N. 60 89

Filialer: S:t Paulsgatan 15. Telefon Sö. 30 87.
Agnegat 16. Tel. K. 335 28
Verkst. dir. J. Olof Lindberg
Föreståndaren: Tel. O. 65 98

Jämfrö våra varor och priser med andra inom branschen!

Hälsosystem

Från signaturen G. S.—g. ha vi mottagit ett bemötande med anledning av R.—as inlägg i Tidevarvet nr 39: Giv oss en hälsosyster. Vi anför ut denna skrivelse följande:

Vilja mödrarna hava hjälp och råd i våra dagar, så kunna de få det. Utvecklingen går därhän, att vi snart ha distriktsköterskor överallt på landsbygden. I deras arbete ingår också upplysningsarbete på barnavårdens område. Dispensärsköterskorna besöka ofta hemmen på landsbygden och böra också kunna giva ett råd i spädbarnsvård, om så skulle erfordras. Och först o. främst hava vi ju barnmorskorna, som sedan mödrarna alltmåra föras till lasarett och förlossningshem, nästan blivit arbetslösa. Äro dessa inte kompetenta utföra hälsosystemens arbete? Vad behövs kurser i hygien och sjukvård, så givas sådana sedan flera år tillbaka både i stad och på landsbygd på föranstaltande av Röda Korset.

Arbetar själv som sjuksköterska på landsbygden. På den plats där jag är stationerad, delas det ut till alla blivande mödrar Röda Korsets lilla skrift »Allt För Barnet» och den på uppdrag av Medicinalstyrelsen av Doktor Ernberg skrivna boken »Råd och Anvisningar Beträffande Vården av Barn, Särskilt Späda Barn». Med en sådan liten bok som vägledning bör varje normalt begåvad kvinna kunna klara spädbarnsvården, om hon — älskar sitt barn. Men — det är kanske där, det brister.

Vi bestrider icke, att utvecklingen går i rätt riktning, men vad vi bestämt bestrider är, att allt är bra som det nu är på landsbygden. Det är ett faktum, att människorna icke veta vart de skola vända sig för att få råd och hjälp och vad denna kunskap kan leda till, äro omkunniga många med oss bära sorgliga vittnesbörd. Vi behöva små förlossningshem på landet och vi behöva sakkunnig hjälp och vägledning för unga mödrar — kalla det sedan hälsosyster eller barnmorska eller vad som helst. De upplysningar som G. S.—g. lämnar i sitt inlägg äro mycket glädjande. På de håll, där unga friska krafter sättas in som sköterskor och barnmorskor är det utan tvivel en vändning till det bättre, men detta är icke förhållandet överallt. Vi ha långt kvar, innan vi kunna falla ett så kategoriskt omdöme som ovanstående: »Vilja mödrarna ha hjälp och råd i våra dagar, så kunna de få det».

R.—a.

KALASIRIS

grossessgördel
patenterad i alla
kulturstater,
en i hygieniskt
avseende öover-
träffad maggördel.

Största resultat vid försänkning av underlivsorgan, bråk, vandrande njure o. magsänkning. Arbetas helt utan gummi, sitter därför orubbligt fast, och ger god hållning och stöd. Rekommenderas av de främsta läkarna i toritet.

Prospekt och upplysningar

Kalasisris

Birger Jarlsгат. 108 — Tel. 804 71
STOCKHOLM

Tystnaden som brutits

Självbevarelseinstinkten inom mänskligheten lever och finner uttryck. Förstörrelseviljan reser krafter emot sig som vilja livet och räddningen.

Tystnaden om kriget har brutits. Motviljan att höra sanningen har övervunnits. Därmed har andarnas och hjärnornas kamp om kriget ingått i ett nytt skede.

Sanningen om hur kriget kom löst, och hurudant det var, har länge funnits tillgänglig, men ingen har brytt sig om att höra på den. Till exempel: Emil Ludwigs bok Juli 1914 skrevs redan år 1921, men har kommit ut först i år. Emedan tiden icke varit mogen för. Den kunde skrivas redan då, ty arkiven voro öppnade genom revolutionerna. I dem kunde man leta fram diplomaternas farliga lek med kriget, generalstabernas krigsplaner som drev fram kriget och sedan påverkade dess verkliga förlopp. Krigsstämningarnas artifiциella art, den statliga propagandans oerhörda omfattning och cyniska lögnaktighet fanns också avslöjad. Sanningen om krigets verkliga väsen slutligen fanns begräven i deras bröst som upplivet det.

Men både de som varit med om kriget och uttala hemna vägrade att ta del av, hela om, diskutera sanningen. Pacifisterna insågo att allmänhetens obehagenhet att sysselsättas sig med något som påmindde om kriget var psykologiskt fullt förklarligt. Lika förklarligt som individens öust att bryta ett brev som misstänkas innehålla en förkrossande dom. Dels voro minnena otvångsamma i och för sig. Dels skulle ju dessa avslöjandens medföra en sanning, en kunskap som nästan icke kunde bäras. Kunskapen om att man blivit förd bakom ljuset, missbrukad och förledd, vansinnigt illa styrd. Kunskapen om att hjältnära i massgravarna, alla de civila och militära offren för kriget, ofratt sina enda liv på falska försättningar, för lögnaktiga ideal, förgäves, förgäves.

Det var helt naturligt att man skyggade för att se denna sanning i ögonen. Men icke dess mindre var denna skygghet krigsintressenternas chance, och de brukade den.

Men en dag var denna skygghet övervunnen. Den hållning som man pessimistiskt trott vara slutgiltig visade sig vara övergående. När tio år gått, kunde människorna uttala sanningen om kriget och höra den. Denna process har fullbordats i olika länder samtidigt och är fullt okonstlad. Den kom som en överraskning för dem som propagera fram åsikter, den kom trotsdem. De trodde alljämt att krigsskildringar voro tabu och undertryckte dem därför. Den plötsliga hungern efter sanningen var dem en överraskning. Intet väderkom hade nosat upp i förväg. Remarque's oerhörda framgång med *Im Westen nichts neues* eller Sheriffs med pjäsen *Journeys end*.

Det är den yngsta gruppen inom krigsgenerationen som fått säga de förlösande orden. Den äldre har haft påfallande svårt att stäl la om sig, att radda sig över i en ny åskådning, att erkänna den svidande sanning som skär tvärs

över vad den blivit lärd och vad den själv lärt ut.

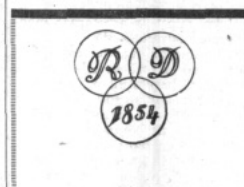
När man nu hos Remarque och Sheriffs möter denna unga generation, gör den ett gripande intryck. Remarque säger sig ha skrivit om den generation som förstördes av kriget och visar sig ha skrivit om den som icke förstördes av det. Han och hans kollega Sheriff äro lika därt att ingen av dem hör till de förstörda. De ha ur kriget räddat själens nobless, ömtalighet och renhet. Den unge tyske soldaten är olycklig över att frontlivet tvingat honom till olydnad mot hans moders grundsatser. Den unge engelske soldaten kan icke utiandra att hans fastnö skall få veta, att han dricker whisky ute i skyttegravarna och lagt bort sina välupfostrade manér. Denna blygsel är något av det mest rörande man kan tänka sig. I den ligger den nobla ungdomens anklagelse mot vad kriget tvingar oss till. Genom dessa verk går också en stark revolt mot kriget. Det är det de hata, icke kamraternas de de söka förgöra, kamraternas på andra sidan om Ingen mans land. Om de kritisera någon är det befalet, hemmakrigarna, icke fienden. Vittnesbörden mot den konventionella uppfattningen av kriget är i alla delar förkrossande och avgivet så att även ungdomen som ligger näst i tur bör kunna förstå.

I detta samband ligger det nära tillhands att i Emil Ludwigs nys om tiamnda bok Juli 1914. Hans framställningssätt står på gränsen mellan diktning och historia och är redan populärlärd över hela världen genom hans böcker om Napoleon I och Wilhelm II. Här rör han sig på ett ytterst ömtaligt område. Han har använt de diplomatiska dokumenten från Juli 1914, vidare socialdemokratiska manifest, pressurklipp och memoarer. På detta har han försökt att rekonstruera händelseförloppet från den månad då kriget lagades till. Hans studier av materialet har gjort honom alldeles ifrån sig. Han skälver av raseri mot dem som enligt hans mening släppte lös kriget ledna av hämndbegär, fåfänga, viktighet förlamad av svaghet, rådsäla diplomatiskt etikett. Han lägger all blodskuld på diplomaterna och generalstaberna, kungarna och kejsarna och frikänner den breda massan. Detta är både riktigt och oriktigt. Dessa herrar voro barn av sin tid. De blevo så farliga därför att de fingo tillfälle att omsätta tidens åskådning i handling. Den stora massan stod naturligtvis utanför krigsintresserna just då. Den ville inte anfällsrikt. Men på tusen sätt bidrog varje individ inom densamma till att skapa möjlighet för dessa herrar att släppa sig lösa. Vem skulle vågat leka med krig som icke trott på möjligheten att leda och bedraga massan? Passivitet, lättja att gripa sig an med problemerna, accept av malternas militaristiska politik, allt detta inberär ett medansvar. Ludwigs bok erkänner icke detta, men leder ändå därtill. Den har förfelat sitt ändamål om den icke leder till självrannsakan: Ser vi upp bättre nu än då med rustningsindustrial, provokation, propaganda, hemliga allianser?

En sådan självrannsakan är det som krigsvännerna framför allt

vilja hindra. Därför ha de satt in med en våldsam kampanj både mot de unga författarna som skildrade hur den yngsta årsklassen kände det i kriget och mot Ludwigs som populariserat dokumentens vittnesbörd. Remarque har aldrig varit vid fronten, Sheriffs pjäs är icke lämplig för kvinnor och barn, Ludwig har icke reda på sig.

Egendomligt nog ha i ett neutralt land som Sverige funnits samma hämningar, samma olust inför sanningen. Egendomligt nog, emedan sanningen icke bränner vårt hjärta. Vi ha icke ofratt våra liv och våra söner och behöva icke klänga oss fast vid trösten att kriget var nödvändigt och skedd i legitimitet försvar. Tvärtom, ju mer man får veta om den dårskap, det lättsinne som förde till

Inred Edert hem
med vackra mattor,
möbelyger och gardiner från

ROBERT DITZINGER
72-74 Västerlånggatan 72-74
18 Norrmalmstorg 18

krig, ju förnuftigare bör den politiskt framstå som gick ut på att hålla oss utanför. Ju klarare sanningen om kriget och dess följder träder fram, dess mera bör freden vi ägde framstå som en förman och egga oss till en förpliktelset.

Men så är det ej. Även i detta fall som i andra, visar det sig att den svenska mentaliteten i blekare skiftningar återspeglar uppfattningen från krigsländerna. Även ha vi genomgått den period som präglats av olust att rora vid problemerna, även här har den vikit för det nya intresset. Remarque, Sheriffs och Ludwigs ha haft sina succéer också här, och även här har positionen satt in.

Också vi ha en grämläsefylld politisk grupp som sörjer över att Sverige icke fick gripa in under de gynnsamma konjunkturena för att skaffa Sverige en ledande ställning vid Östersjön. Även här drömmar man om att medela en aktiv politik i framtiden av två denna skymf. Även här söker man få tag i ungdomen, inriktad den på kriget såsom ett medel till fosterländets storhet och mannens ära. Även här har uppenbarelse av den tyska folkmen som kommit till synes i det oönskade intresset för antikrigslitteraturen och årustningspropagandan ökat motståndets intensitet och skärpa motsatserna.

När den långa tystnaden under ställningskriget varat alltför länge, försökte man bryta den med en Entschheidungskampf. Man frågar sig om det är den som nu inträtt i kampen om krigets vara eller icke vara.

Elin Wägner.

Stockholm och torpartösen

Det är rent kusligt det sätt, varpå vi människor gripa in i varandras öden. Jag menar nu inte bara i våra närmas utän i hela främmande människors liv. Utan att reflektera över det, var vi en vacker dag och rikta in ett liv i en helt ny färd, göra en människa till något helt annat än hon skulle blivit, om inte just vi funnits. Vi taga på oss ett ansvar som vi många gånger rakt inte äro skickade att bära.

Som nu till exempel mitt lilla hembiträde och jag. Hon gick därnere i Småland och friiden och visste egentligen inte mer än vad en fastlögglig byskollare lär henne. På vintrarna hjälpte hon mor i köket och på somrarna far i trädgården. Hon plöckade lingon och vallade kräken och hade sett Fyrtornet och Släpvangen en gång. Det var hennes bästa minne näst det att ha varit i Vimmerby i en och en halv dag. Det finns visserligen tidningar och radio och allt möjligt nu för tiden även på landet men det går en del små torpartösen alldeles förbi. Min hade det inte kommit vid.

Måne friiden någonsin hade störs och tosen kommit längre än till Vimmerby, om inte några sommarvärdar dykt upp i stugan bredvid hennes? Vem vet? — I alla fall så blev hennes tillvaro högljulen förändrad med detta förhållande. Vi upptäckte nämligen, att tosen var rejäl och duktig och hade bra handlag med barn. Frågade henne om hon ville följa med oss till Stockholm och fick ja. Att då därrefter stod hon på centralen.

Stackars liten! — Hon uttryckte inte sin förundran på något drastiskt sätt alls, men hon var så ur fattningen som hade hon kommit till en annan planet. Jag försökte att sätta mig in i hennes situation men det var mig stort omöjligt. Att tänka sig att hon inte kunde öppna ett dubbelfönster och aldrig hade sett en hiss, varför vi fick gemensamt åka upp och ner och dömda och släcka och trycka på stopp en halvtimme eller så. När det var gjort fick vi lära oss att koka vatten. Gas hade hon naturligtvis aldrig kommit i beröring med, så för säkerhets skull gav jag henne att läsa på den sista gasförföringsolyckan. Sedan skickades hon att köpa mjölk men kom tillbaka med den beskedet att hon kom inte ut genom stöta porten för hon hade ingen nyckel. Naturligtvis hade jag glömt att säga till, att hon skulle trycka på knapp först och att människans, som tittade ut ur ett litet hål var klok och kallades portvakt. Ja, lära då, det var rakt inte till att förestä, hur mycket nytt och märkvärdigt som man stötte emot vid den enklaste förföring. Tänk, vad det finns mycket som man ändå inte vet av nere i Småland!

Det var som om jag själv började betrakta min livsföring på ett helt annat sätt än förut. Här går ett femårsbarn och begagnar sig av teknikens och civilisationens alla framsteg och under som vore dövning under alls — det var egentligen föst inför tosens häpnad blickar som det gick upp för mig, vad en telefon och en dammsgare äro för sinnrika och märkvärdiga inriktningar för än vi skola vara lite tacksammare för än vi gemensamt bruka. På samma sätt upptäckte jag, att vi nog är lite löjljga med ett och annat, även vi som söker hålla på en något så när medelmätigt konvensans. Hon såg ut, tosen, som om hon trott, att jag var »hårt underlig» som de säger på hennes trakt om Tokpetter på fattighuset och Döva-Stina, när jag sa till henne, att hon inte skulle säga varsågod, när hon hällde kaffe i våra koppar. Artrighet hade i alla fall mer lirt barna först av allt. Men det ingick väl här i de andra konventionerna, så det fick man väl försöka lära sig det med.

Stockholms nattliv, som ju börjar så fort skymningen faller på, bekom henne inte det minsta. Först lär hon ha stannat och sett lirt förvånad ut, men sen tog hon varendra kar hon mötte på de ganska dunkla gatorna i vår trakt för »hårt underlig» och ökade bara taktent lirt. An så länge får hon leva i den tron, att halva Stockholm är befolkat av Tok-Pettar.

Att upplysa henne om rätta förhållanden hör naturligtvis till det ansvar, som falades om i början av dessa enkla rader. Ty hur skall man kunna stå till svars med att draga upp en sådan lirt työs med roten och omplantera henne i en vitt främländad omgivning, utan att se till att hon får alla de vapen i

Svart på vitt

ITALIEN OCH RYSSLAND.
Att Italien och Ryssland var på sitt håll utgå hörd mer arbetet för internationalist samförstånd är otvivelaktigt. Den som undandrar sig samarbetet eller söker försvära det, kan göra precis hur mycket skada som helst. Att skrämna och förstöra är överhuvud det lättaste som finns i detta ömtaliga arbete.

Men man får inte heller låta sig skrämna överhövan. Att föreställningen om Rysslands krigsvilja icke får drivas för högt, visar de faktiska händelserna. Hur många gånger hade inte Sovjet-Ryssland kunnat slå till med krig under de tolv år det levat, om det eljest haft den förmåga och vilja man tillägger det? Att till och med Tyskland icke alltid och utan vidare var benäget att bryta fred och överfalla grannar, visar dess återställsamhet mot Sverige under kriget. Den historien har nu åter dykt upp i en artikel i Vår flotta. Av den framgår att tyska flottans överbefälhavare väntade anfäll från Sveriges sida i början av kriget. Han kände naturligtvis till att den svenska militärledningens hela strategi är riktad mot Ryssland och trodde väl att nu skulle dessa planer omsättas i verkligheten. För att förekomma heltre än att förekomma ville han förstöra svenska flottan med en gång. Men fick tillsligelse att låta bli Sverige, och måste lyda och avgå. Här är ett typiskt exempel på hur generalstabensplanerna genom sin tillvaro provocera fram krig och påtrycka det dess förlopp. Ludwigs har mer att berätta därom i sin bok. Icke alltså stannar det med hot som hos oss.

Vad nu angår Italien kan man säga att det sedan Erfurthistorien icke med någon direkt handling stört Europas fred. Men samtidigt pågår en intensiv träning för kriget, en inriktning av hela folkviljan för ett kommande krig. Detta gör Italien till en eroberad och en smittbörd i Europa. Det var den saken Briand vände sig mot då han under Folkförbundsförsamlingen talade om den förgifta ungdomens själar.

Allt detta är ett verk av Mussolini. Men vara det själva övermålet av hans nationalstolhet och själva mätlösheten i hans maktberusning för honom? Jo så långt att han nu tror sig om att kunna bestämma även över det kommande krigets art, inte bara dess ankomst. Så långt, att han tror sig om att bryta utvecklingen hän mot det maskinella kriget, det tekniska, det kemiska kriget. I den nya italienska krigshandbok han utgivit vill han inriktas sin armé (icke på att sköta det tekniska kriget till fullkomlighet) men att återgå till kampen man mot man, till stickandet av bajonetter i kroppar och till individuella målskjutning med kulor och granater. Krigsbränsl skall icke vara ojan i maskinerna utan den mänskliga energien. Krigets pådrivande och utslagsgivande krafter skola bli blodberusningen och mordraseriet, världsjuristinterna som femårs av handgemängning med en fiende som måste dödas för att icke dödas. Sällan har man väl läst en intressantare artikel i G. H. T. än den som för någon tid sedan helt lugnt och objektivt redogjorde för Mussolinis nya taktiska linje. Därför att Italien — och detta är bittert tragiskt — har bättre råd att offra levande människor i ett krig än maskiner som det har mindre lätt att skaffa, därför beslutar Mussolinidärna som hon behöver. Vems fel är det väl om inte mitt, ifall det går henne illa? Rita.

12%
öre pr lit.

c:a 1/5-del
av det som betalas för övriga förmåliga bordsvatten kostar

LITHINÉS
du Dr. Gustin.
Välsmakande, hälsosamt, lätt kolsyrat.

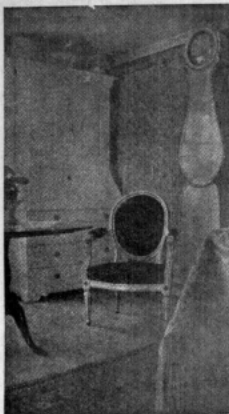
Rekommenderas av läkare och unsynsdiater.
På alla apotek i 12-literspaket à 1:50.

Sköjljannor
Maggördlar
Grossessördlar
Åderbräcksstrumpor
m. m., m. m.

Telefon: "Instrament-Kifa"

KIFA
KUNGL. HOVL. LEV. RANTÖR

31 Regeringsgatan 31

Vår Bostad

Nya Möbler

Begrär förslag, allt utföres på beställning. Renovering av antika möbler. Ompoliering, boning, lackering, målningar på gamla möbler. Allt arbete utföres omsorgsfullt.

Sundström & Edberg

Verkstäder
Sibyllegatan 9 Tel. 720 32

Hilda Fridh

Textilateljé
Drottninggatan 102 Stockholm
Telefon 126 99

Handvävnader för

Heminredning.
Möbelyger, Draperier m. m.,
Garnförsäljning.
Elever mottagas

Urmakare

Mårten Carlsson

Optik-försäljning
Reparationer

Karlavägen 36

Telefon 742 85

"TENNSTUGAN"

NYBROGATAN 6
Telefon ö. 96

Tenn i gamla och nya stilar

Fajanser m. m.

Affärstid 10-6

ORION

har blivit de erfarna
husmodrarnas Dammugare.
Kan Ni undvara den?

Svenska Maskinfabriksgillet STANDARD
Stockholm 16
Telefoner "Svenska Standard"

Knutsons Dubbelottomaner

Tag kännedom om deras konstruktioner
innan Ni beslutar Eders för köp.
(Rymma fullständigt alla sängkläderna)

Specialaffär för bäddmöbler
och sängkläder
Korkmattor
Dalagatan 14 Tel. Vasa 117 38

Svart på vitt

(Forts. fr. sid. 3.)

lini att nästa krig skall föras för hand med fotfolk och bajonetter. Kvinnorna skola finansiera kriget medels sin frukt-samhet, sitt havandeskap, sitt blod, sin födslovända. Folket skall sändas i döden mot en tänkt fiende som är fullt up to date med bombastade flygflottor. Folket skall sändas ut att dö som flugor i sin myckenhet.

Hur vanvetligt det än kan tyckas av en man som Mussolini att söka bryta krigsutvecklingen när man ändå går in för krig, så ligger där kanske en djup nödvändighet däri. Kanske kan icke ens Mussolini driva det moderna, tekniska, giftriktigt såsom självändamål, heligt plikt, livets fullkomning? Kanske är det därför han tvings att söka omforma framtidens krig efter sin dröm om kriget.

Det är det cesariska vansinnigt drivet till det yttersta. Men därmed har han samtidigt i sitt måttlöshet satt sin egen gräns och själv brutit ut sin gift-and. Låv begagnar sig i sin strävan efter jämlikhet av den jämliklösens svindel för att stötta honom.

DET LYCKLIGA RHEN-LANDET.

Ett brev från Rhenlandet kommer med dagens post. Det kommer från kurorten Königstein på bergshöjden Tannus, som just i dessa dagar blivit fri från ockupationen. Ett urklipp ligger i brevet, några fotografier. På fotografierna ser man inte annat än en truppkolonn och ett tåg, som ångar ut från en station. Men det är en trupp uppställd framför en kasern för att dragas sina färde för evigt, det är ett tåg som för med sig de engelska ockupationsoldaterna. Det är ett historiskt ögonblick och hur det ändå berättas urklippet i en liten hänförd artikel.

Alla människor smälgo mot varandra med tårarna i ögonen. »Nu kommer äntligen freden, nu är kriget slut, nu är vi fria. Inga främmande gevär på vår jord, i vårt land. Färväl, färväl!» «Färväl, Tyskland», ropade de engelska soldaterna. Tåget rullade ut från hangärderna. Officerare och soldater vitade och ropade: Goodbye, Königstein! En man lyfter trumpet och blåser i den allmänna hänförelse.

Brevet vittnar om samma hänförelse. Ockupationens värsta tid är 1923 och 24 synas nu som en öndröm. Kan det verkligen ha varit sant, att man en gång drog taggråd mellan det besatta och det fria Tyskland? Kan det ha varit sant, att en tysk riskerade att bli skjuten, om han eller hon under spårstid ville in eller ut ur det ockuperade området, sant att man inte kunde besöka sin sjuka mor eller inställa sig på sin arbetsplats utan att rivas av taggråd och utsättas sig för kulor som ett jagat villebråd? Man kan knappt tro det nu när vi äro fria. På Tannus vackra höjder kunde det lyckliga vandrare ströva i skogarna utan att måka tecken på att landet är besatt. Våra kullar, våra skogar och Guds himmel äro åter fria!

Det var en tid, då en så snar och lycklig lösning av ... förhållandena vid Rhen syntes omöjlig. Ingen trodde att man skulle vakna ur den öndrömmen annat än genom kanonskott. Ingen trodde att Rhenlandet kunde bli fritt annat än genom eld och blod. Frankrike trodde inte att det skulle våga släppa den trygghet som Rhenlandsbesättningen gav. Ockupationstrupperna voro vakna över medborgarnas natt-sömn och skyddet för ett nytt överfall. Ju hårdare Frankrike gick fram, ju mer det retrade upp Tyskland emot sig, ju ovilligare blev det att släppa den garantien det hade genom att militärt behärskade ... milliontals tyskars tusentals hem.

Nu dröf det sig tillbaka, visserligen bakom sin nya fästningskedja, ty det tror icke Tyskland mer än jämnt, men i alla fall, det avstår från en stor militär fördel. Freden har äntligen kommit! Frid på jorden och människorna en god vilje.

RUSTNINGSAGENTEN.

Genom ett omvårdningsförlägg för en nummer råkade den bit ur vår Gemensamtal bortfalla, där vi behandlade fenomenet Shaerer, rustningsagenten. Det är sådana herrars sätt att smita undan, men han skall icke undkomma oss för det. Mitt under församlingensmötet i Genève

Att vara som folk

(Forts. fr. sid. 1)

dra är trevnad på arbetsplatsen. Men varken upplysningen eller arbetstrevnaden får organiseras uppifrån och skänkas som en gåva av arbetsgivaren till arbetarstämman. Båda delarna måste vara resultatet av ständigt, förtroende-fyllt samarbete. Arbetarna måste få kännedom om sitt företags ställning och om de ekonomiska faktorerna som påverka detsamma. Men deras erfarenheter och åsikter om arbetet böra också utnyttjas. Det står särskilt utmärkt, att även de kunna tänkas hålla föredrag inom fabrikenas diskussionsklubbar. Det är alltså icke en självklar sak, lika litet som det att arbetsgivaren skall visa sig på arbetsplatsen, ty även det sägs ifrån.

Icke minst är arbetarnas medverkan nödvändig då det gäller sociala anordningar på arbetsplatsen. Man må alltså icke inrätta matsalar, barnkrubbor, amningsrum eller aningsstid eller vad det nu må vara, utan att diskutera med vederbörande. Mot denna enkla regel har säkerligen mycket syndats. Indirekt är rapporten en skildring av hur osmidigt förhållandena mellan parterna hittills blivit sköta.

Här står till exempel ett förslag att arbetarombuden inom fabriker-na som utsetts för att förmedla arbetarnas önskemål om åtgärder för säkerhet och hygien till den statliga yrkesinspektionen även borde kunna vända sig till arbetsgivarna i sådana frågor. Hit-tills har denna idé, som framkom till det nya förslaget om arbetarskyddslagstiftning ansetts vara väl djärv!

En rekommendation till arbets-givarna som bör kunna bli av betydelse är förslaget att använda personalkonsulenter och en annan är den, att de måtte bereda sina arbetare ledighet att besöka folkhögskolor. Båda dessa nymodigheter som visat sig så förträffliga, borde nu med delegationens sanktion vinna mera efterlydd.

Av stort intresse är den ständ-punkt som denna delegation gemensamt kunnat fatta till en så ömtålig fråga som rationaliserin-gen. Den ansluter sig till det ut-talande som gjordes av 1927 års ekonomiska konferens i Genève. Rationaliseringen är nödvändig, och om den genomföres med kloket och hänsyn, bör den icke

och diskussionerna om avrustning, slog nyheten ner om en stor skandal i U. S. A. Det ryktades att den amerikanska rustningsindustrin lätit sig med en agent i Genève under flottnedrustningskonferensen år 1927 för att bidraga till ett negativt resultat. Vidare att rustningsindustrin överhuvud betalde folk för att agitera upp en stämning för öka-de rustningar och skaffa den stora be-ställningar. En av dem som förtjänat sitt leverbörd på detta nätt sätt hade kommit i delo med sina uppdragsgiva-re i Betlehemskoncernen och anlagt sak för att få ut överskonnorna honorar.

Detta avslöjande, som blottar de hem-

PRENUMERERA PÅ TIDEVARVET FÖR FJÄRDE KVARTALET!

Tidevarvet kostar för sista kvartalet endast Kronor 1,50.

Vårt postgironummer är 1544.

Ridåfall ...

(Forts. fr. sid. 1.)

den tiden skulle intet land få höja sina tullsatser eller införa nya, ej heller uppställa andra hinder för det fria utbytet.

Det framgår av dessa betydelsefulla saker att samarbetestanken tvings sig fram på det ekonomiska området.

En oerhörd viktig fråga som vi få återkomma till är den om utrotande av opiummissbruket. Det har i år vid Tionde församlingen tagits ett steg framåt mot dess lösning. Det har nämligen beslutats att en ny opiumkonferens skall hållas av regeringar från de länder som tillverka eller förbruka opium. Och det principiella motståndet mot att angripa själva opiumproduktionen har brutits. Hittills har de intresserade länderna velat skydda fabriker och velat rikta alla åtgärder mot smugglarna. Men dessa ha visat sig omöjliga att utrota. Opiumsmuggling ger nämligen fabelaktiga vinster. Nu går man till källan beslutsamt.

Framsteg på vissa områden, uppskov, hopande av svårigheter, försiktighet och motstånd på andra, känneteckna alltså Tionde förbundsförsamlingen. Men resultatet är icke nedslående, det innebär snarare egglösa till nya ansträngningar, och det öppnar nya möjligheter för framtiden.

skada arbetarna utan ge möjlig-heter till bättre villkor för dem. De skola ha sin del av rationaliserings vinster, de med. Även här kommer man tillbaka till de mänskliga hänsynens och samarbets betydelse.

Den röda tråden i förslaget är den optimistiska uppfattningen att man blir bättre vännar genom att bättre lära känna varann och genom att samarbeta.

Det är icke länge sedan socialdemokraterna behövde misstron mot de borgerliga (även där den var fotad på misstag) som ett sammanhållande och eggande moment. Det är ej länge sedan man hörde i det borgerliga läget att underklassen förstärkte intet annat än hård disciplin och ekonomisk press, den tal icke vid hygglighet, vid att ha det bra.

Rapporten är en bresch i sådana fördomars hårda murar.

liga trådarna på en enda punkt, som mycket lämpligt just då, men blev genast dementerat. President Hoover anbefallde emellertid en officiell undersökningskommission, och inför densamma har en av Betlehemskoncernens ledande män fått lov att vidgå att han betalt Shaerer 25.000 dollars för att fara till Genève och rapportera från flottkonferensen. På frågan: varför?, har han icke kunnat ge något tillfredsställande svar. Han säger bara att han varit en idiot. Ett högt komprometterande brev har framkommit, vari Shaerer rapporterar hur han skött kampanjen för flottustrningar i Amerika och berättar sig av att ha råddat den industri som lever av att bygga krigskepp.

Hur går sådant till? Man utsår misstron mellan folken, man spelar på nationella strängar, man vädrar till människens vilja att skydda sitt lands kuster för den lide fiendens anfall mot kvinnor och barn.

Efter detta avslöjande borde folk litet närmare syna i sömnarna argumenten för rustning, mot avrustning. De kunna komma från hedriga bekymrade fosterlandsvänner, men också från betalda agenter som låna deras märke och härna deras röst.

När något sådant blir bekant som denna historia med Shaerer, är indignationen allmän. Men låt oss icke glömma att alla länders regeringar tillåta sig att anställa spioner och provokatörer. Det gör det mycket svårare för dem att uppträda med tillräcklig moralisk kraft mot rustningsindustriernas metoder.

Riklig användning

av mjölk skänker hälsa och krafter.

Men mjölkens måste vara av bästa beskaffenhet. Drick därför endast kontrollbehandlad o. kvalitetsundersökt sådan!

MJÖLKCENTRALENS

rena, friska mjölk

Kungl. Hovleverantör.

VI

hemsända dagligen

färskt gött bröd

prova vårt småröd, skorpor och saffransbröd.

RING KUNGSH. 2434

Danska hembageriet

Kronobergsgatan 7.

Inneh.: Elsa Sundin.

Fråga

alltid efter

Westbeck's

Charkuterivaror

Kungl. Hovleverantör.

Drink

INVERNESS Bordsvatten

till varje måltid!

Svagt alkaliskt HÄLSOVATTEN med angenämt o. uppfriskande smak.

INVERNESS BRUNN Stocksund

Tel. Stocksund 557.

